

Nemzetpolitikai összefoglaló

2017. 16. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Segítség családi vállalkozásoknak

A családi vállalkozásokat karolja fel idei tematikus évével a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága, de folytatódik a tavalyi tematikus év, ami a külhoni magyar fiatal vállalkozók támogatását tűzte ki célul – közölte kedden Nagyváradon Szilágyi Péter helyettes államtitkár a helyi és környékbeli családi vállalkozások képviselőinek tartott szakmai fórumon. Mint Szilágyi is felidézte, Magyarország kormánya 2012 óta hirdet tematikus éveket, amelyek célja a magyarság megtartása és a versenyképességének növelése. Míg az első években az oktatásfejlesztést állították a középpontba, 2015 óta a programok a gazdaságfejlesztés területén a szakképzésre és a külhoni magyar vállalkozókra fókuszálnak. A magyar nemzet megerősítését célzó új eszközök a tematikus évek, illetve a nagy gazdaságfejlesztési programok, amelyek keretében eddig a vajdasági magyar vállalkozókat 50 milliárd forinttal, a kárpátaljaiakat 32 milliárd forinttal segítették. A következő lépés a szlovéniai és a horvátországi magyar vállalkozók megsegítése lesz, majd a Felvidék után Erdély és a Partium következik. A helyettes államtitkár felidézte, a fiatal vállalkozók évében összesen 600 millió forint vissza nem térítendő támogatás osztottak ki, a 967 benyújtott pályázatból 117 nyertest hirdettek, egy-egy cég 3-6 millió forintban részesült. Szilágyi ugyanakkor bejelentette, ezt a támogatási programot idén is folytatják, hamarosan lesznek részletek is, annyit viszont máris tudni lehet, hogy 230 millió forint összegben osztanak ki vissza nem térítendő támogatást. A családi vállalkozások 600 millió forintra pályázhatnak a Bethlen Gábor Alap által lebonyolított program keretében, egy pályázó legtöbb 8 millió forintra számíthat. Mint Szilágyi Péter a résztvevőknek elmondta, szeretnék megszólítani az úgynevezett vertikális családi vállalkozásokat, vagyis azokat a cégeket, amelyekben több generáció együtt dolgozik, vagy a leszármazottak az ősök által alapított vállalkozást viszik tovább, mint ahogy a horizontális családi vállalkozásokat is, amelyekben testvérek vagy házastársak tevékenykednek együtt. A helyettes államtitkár külön kitért arra is, hogy itt, a közép-kelet-európai térségben nagy lemaradásban vannak a vertikális családi cégek a nyugatiaktól, hiszen miközben ott több évszázados a családi hagyomány, tíz-tizenkét generáción átöröklött cégek is vannak, nálunk a kommunizmus miatt igencsak gyerekcipőben járnak ezek a történetek.

Szerdán Csíkszeredában ismertette a programot Szilágyi Péter, aki mintegy 110 székelyföldi vállalkozó előtt beszélt a hargitai megyeszékhelyen. A bemutatkozások és a programismertető előtt Ráduly Róbert Kálmán, Csíkszereda polgármestere köszöntötte a jelenlévőket. „Olyan idők járnak fölöttünk, amikor új lehetőségek nyílnak meg sokunk számára. Valamikor bő tíz évvel ezelőtt az akkor is felelős magyar kormány identitásunk megőrzésén, megizmosításán fáradozott és úgy látta, hogy a humán erőforrás-képzést és ezen belül a magyar nyelvű oktatást támogatja, így jött létre az Sapia Erdélyi Magyar Tudományegyetem” – emlékezett vissza magyar állam által nyújtott segítőkész jelentőségére a térségben. A polgármester szerint fontosabbak a családcentrikus vállalkozások, mert a minőség biztosításán túl nagy jelentőséggel bír a térségben, hogy

milyen nyelven beszélnek az emberek egymás között az üzemben vagy az üzletekben. Farkas Balázs konzul, megbízott ügyvezető kifejtette, hogy az magyar kormány által 2014 óta indított tematikus támogatási évek sikere jól mutatja azt, hogy ezekre nagy szükség van. Mint mondta, amellett, hogy a jövő a családi vállalkozásoké, a magyar kormány feladatának tekinti, hogy ezen belül a magyar vállalkozókat támogassa. Szilágyi Péter ismertetője után a Felelős Családi Vállalatokért Magyarországon Egyesület családi nagyvállalataival és erdélyi családi vállalkozások képviselőivel ismerkedhetnek meg az érdeklődők. Ezt követően pedig három székelyföldi családi vállalkozás is bemutatkozott: a marosvásárhelyi hústermékeket előállító Petry, a csíkszeredai-székelyudvarhelyi testvérpár vezette Sazy, amely építkezési anyagokat forgalmaz, valamint a csíkmadarasi Garden Project Kertészet. Az esemény zárásaként a családi vállalkozások sikeres működéséhez szükséges eszközöket vették sorra a résztvevők egy műhelymunka keretében, amelyet tapasztalt családi nagyvállalatok tulajdonosai vezettek.

Törvény biztosítja az anyanyelvhasználatot az egészségügyben

Fontos előrelépés történt az anyanyelvhasználat terén: a képviselőház kedden döntéshozó kamaraként elfogadta azt a törvénytervezet, miszerint az egészségügyi és szociális szolgáltatásokat nyújtó intézményekben kötelesek lesznek magyar nyelven is beszélő személyzetet alkalmazni azokon a településeken, ahol a magyarok számaránya eléri a húsz százalékot vagy az 5000 főt. Korodi Attila, az RMDSZ képviselőházi frakcióvezetője szerint az erdélyi magyarok jogos elvárása vált valóra, hiszen Románia még mindig nem ültette gyakorlatba a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájában foglaltakat, amelyet 1995-ben írt alá. „Azonban ma tettünk egy előrelépést az anyanyelv-használat tekintetében. Így nemcsak azokon a településeken lesznek kötelesek magyar nyelven beszélő személyzetet alkalmazni, ahol a magyarok számaránya eléri a húsz százalékot, hanem azokon is, ahol van legalább 5000 magyar lakos. Így számos erdélyi nagyvárosban is, mint például Arad, Kolozsvár, Brassó, Temesvár, magyarul fordulhatnak orvoshoz az érintettek” – mutatott rá Korodi az RMDSZ közleményében. A képviselő emlékeztetett az olaszteleki magyar lány esetére, akit hiányos román nyelvtudása miatt aláztak meg a kolozsvári gyermekgyógyászatban: azért, mert nem tudott románul beszélni a kórház személyzetével. „Az RMDSZ az esetet követően panaszt tett az Országos Diszkriminációellenes Tanácsnál, amely ezer lejre bírságolta a kórházat, illetve törvénytervezetet nyújtott be annak érdekében, hogy a charta ezen előírásait törvényi szintre emeljék mielőbb Romániában. Ezt szavazta meg ma a parlament” – fogalmazott a Hargita megyei politikus. Az RMDSZ-es törvénykezdeményezést még az elmúlt parlamenti mandátumban nyújtotta be a szövetség parlamenti csoportja.

Orbán: jobban ki kell használni a Felvidéken kínálkozó lehetőségeket

Az elmúlt években kivételesen jó kapcsolatot építettünk ki a szlovák kormánnyal, ennek kezdenek beérni a gyümölcsei, de sokkal több a lehetőség a Felvidéken, mint amennyit eddig kihasználtunk – mondta Orbán Viktor, a Fidesz elnöke, miniszterelnök kedden Budapesten, miután a Magyar Közösség Pártjának (MKP) delegációjával egyeztetett. Orbán Viktor kiemelte: azért, hogy a lehetőségeket sokkal intenzívebben használják ki, a Fidesz javasolja a magyar kormánynak, hogy hasonlóan a délvidéki és a kárpátaljai gazdagfejlesztési programhoz, „kössünk megállapodást a felvidéki magyarok közösségével (...), hogy a jó szlovák-magyar kapcsolatokat a gazdaságfejlesztés területén is ki tudjuk használni”. A más régiókban összegyűjtött tapasztalatokat felhasználva a siker komoly esélyével indulhatunk, és már az idén is lehetnek jelentős gazdaságfejlesztési források – közölte. Mint mondta, a megbeszélésen megvizsgálták, milyen állapotban van a magyarok közössége a Felvidéken, áttekintették a demográfiai, képzési és közigazgatási mutatókat, a regionális fejlesztéseket, és megállapították, hogy „a lehetőségek mögött messze elmarad a valóság”. A Fidesz vezetője szerint ezért van szükség a gazdaságfejlesztési programra. Kifejtette: elfogadták azt a megközelítést, hogy a magyarság hagyományos kistérségi tagozódása miatt kistérségekre lebontott programokra van szükség. Az összegző jelentések napokon belül a magyar kormány asztalára kerülnek, így néhány tízmilliárd forintos nagyságrendben elindulhat a program – magyarázta. Kitért rá: az egyeztetésen szó volt határátkelők megnyitásáról, hidak, utak építéséről, ez ugyancsak segítheti a gazdasági kapcsolatok fejlődését. Orbán Viktor kitért arra: fontos, hogy a Kárpát-medencében élő magyar közösségek politikai szervezeteivel és a magyar pártokkal meglegyen a megfelelő kapcsolatrendszer, és a kormány kapcsolatrendszere nem váltja ki a pártokét. A Fidesz-KDNP szlovákiai, felvidéki partnerszervezete az MKP, „ez így volt, így van és így is lesz” – jelentette ki. Kérdésre a Fidesz elnöke elmondta: felemás érzései vannak, mert egyrészt az MKP szerint nem kapja meg a térség azt a figyelmet, amelyet megérdemelne, másrészt viszont az elmúlt években nagy erőket mozgatót meg a magyar és a szlovák kormány, hogy jó viszonyt alakítsanak ki, és olyan területeket találjanak, ahol az együttműködést semmi sem hátráltatja. Sok megállapodást kötött a két kormány, konkrét lépéseket tettek, amivel javították a még fennálló problémák megoldásának esélyét – fűzte hozzá. Menyhárt József, az MKP elnöke hangsúlyozta: meg kell állítani a felvidéki magyarság fogyását, ehhez gazdasági fellendülés kell a térségben, különben a fiatalok nem maradnak ott. Mint mondta, a gazdaságélénkítő csomag, amelynek megvalósítása még az idén megkezdődhet, a felvidéki kis- és közepes vállalkozásokat segíti. Arról is beszélt, hogy minden kis létszámú iskola megtartását támogatni kell, mert az oktatás a közösségi létet erősíti. A nyelvhasználat is nagyon fontos, és hosszú távú céljuk, hogy a magyar nyelv regionális nyelv legyen – mutatott rá. Az MKP elnöke kérdésre közölte: minden iskolát meg kell tartani, ez nem lehet gazdasági kérdés, ezeket az intézményeket azonban az

adóbevételekből kellene fenntartani, nem várható el, hogy teljes egészében Magyarország tartsa el ezeket az iskolákat. Orbán Viktor ezzel kapcsolatban hangsúlyozta: „Magyarországon nemzeti kormány van, ez azt jelenti, hogy pénzühiány miatt a Kárpát-medencében magyar nyelvű iskola nem zárhat be”. Kérdésre azt is mondta, hogy az MKP „a mi partnerünk”, mert „vegyes párt: feloldódás, magyar párt: megmaradás”, ezért támogatják az MKP-t.

Gulyás: mindig gazdagítsa magyar szó a Felvidéket!

Az emlékezés mellett az is fontos, hogy „a Benes-dekrétumok soha ne érhessék el céljukat, és mindig gazdagítsa magyar szó a Felvidéket” – mondta a parlament alelnöke a magyarok kitelepítésének emléknapján az Országház épületében rendezett megemlékezésen. Gulyás Gergely kijelentette: a csaknem százezer kitelepített magyar ember sorsát megváltoztató döntést a huszadik század egyik legtragikusabb és legnagyobb mesterséges, kikényszerített népvándorlása. A babiloni fogság példáját hozva fel arról beszélt: mindkét népet idegen hatalmak kényszerítették arra, hogy „szülőföldet, múltat, vagyont, mindent maguk mögött hagyjanak”. Örök a választás az asszimiláció, valamint a folyamatos küzdelmekkel teli, cseppet sem könnyű, éppen ezért elhivatott döntést igénylő nemzetiségi önazonosság és megmaradás között – jelentette ki az Országgyűlés alelnöke. Mint mondta, 1947-ben és a következő két esztendőben a létbizonytalanság jutott a határokon kívüli magyarság osztályrészéül, hiszen nem csupán a málenkij robot veszélye leselkedett rájuk, de „az ember élete szinte semmit nem ért, ha magyar volt”, és pusztán nemzeti hovatartozásukért kellett szenvedniük. Hozzátette: „a felvidéki magyarság 1947-ben gyakorlatilag magára maradt”, hiszen miközben a németek bűnösségében egyetértett az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és a Szovjetunió, addig ez a magyarok esetében Moszkva támogatásával, a másik két nagyhatalom cinikus hallgatásával valósult meg. Megjegyezte: a magyar kormány megpróbálta menteni a menthetőt, de éppúgy nem járt sikerrel, mint Mindszenty József hercegprímás, aki VI. György angol király közbenjárását kérte a szlovákiai magyarok üldöztetésének beszüntetéséért. Menyhárt József, a Magyar Közösség Pártjának elnöke az eseményen arról beszélt: egyszerre kell emlékezni a múltra és számon kérni a jelent, utóbbit azért, mert a felvidéki magyarok mindeddig nem kaptak bocsánatkérést és kárpótlást a hét évtizeddel ezelőtt történetekért. A bocsánatkérés és a megbocsátás két dolog, amelyekkel a fájdalom megszüntethető és a múlt lezárható – jelentette ki, hangsúlyozva, hogy előbb a bocsánatkérésnek kell megtörténnie, s csak azt követheti a megbocsátás.

Szijjártó Péter: Magyarország és Szerbia érdekelt egymás sikerében

Magyarország és Szerbia érdekelt egymás sikerében, az utóbbi néhány esztendőben megkezdődött egy közösen írt sikertörténet, amely főként a vajdasági magyarok és a magyarországi szerbek sikeréről szól – hangsúlyozta Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter csütörtökön Szabadkán, ahol több mint 3700 nyertes pályázóval írtak alá szerződést a magyar kormány vajdasági gazdaságélénkítési programjának keretében. Kifejtette, a nyertes pályázatok aláírása kézzelfogható és cáfolhatatlan bizonyíték arra, hogy Magyarország és Szerbia kapcsolata és együttműködése soha nem volt olyan jó, mint most. Elmondta, a két ország és a két nemzet között kétség kívül meglévő korábbi történelmi feszültségek mára történelmi barátsággá alakultak át, és mindkét ország úgy tekint a vajdasági magyarságra, mint a két államot és a két népet összekötő kapocsra. A vajdasági gazdaságfejlesztési programra a magyar kormány előbb 50 milliárd forintot szánt, később azonban növelték a keretösszeget, így a hitelek és a vissza nem térítendő támogatások már meghaladják a 65 milliárd forintot. A 2016-2018-as időszakra vonatkozó programban a legnagyobb hangsúlyt a mezőgazdaságra, a turizmusra, valamint a kis- és közepes vállalkozások fejlesztésére helyezik annak érdekében, hogy a fiatalok külföldre vándorlását megállítsák, illetve e folyamatot visszafordítsák. Szijjártó Péter elmondta: a kisebbségi közösségek megerősödése erősíti Magyarországot és Szerbiát, valamint a két ország kapcsolatait. Úgy vélte, ahhoz, hogy a két nép barátként tekintsen egymásra, a vezetőknek a határ mindkét oldalán komoly erőfeszítéseket kellett tenniük, bátorságra és kompromisszumokra volt szükség. A kisebbségek számára az a jobb, ha jóban van a két nemzet, és ez a fajta észszerű, korrekt, a kölcsönös tiszteleten alapuló politika élvezi a határ mindkét oldalán élők támogatását – szögezte le. Kifejtette, a két ország közös sikertörténetét két fontos fejezet mentén kell tovább írni, a vajdasági magyarság további erősítésén, valamint az ország európai integrációjának támogatásán keresztül. Kiemelte, hogy a rendszer nem működhetne az egymás iránti bizalom nélkül. „Számunkra becsületbeli ügy, hogy ahogy a szerb kormány szívügyének tekinti a vajdasági magyarságot, úgy a magyar kormány is szívügyének tekintse a Magyarországon élő szerb kisebbség ügyét” – magyarázta. „Szerbia megérdemli az uniós tagságot, Szerbia helye az EU-ban van” – húzta alá a magyar diplomácia vezetője, majd hozzátette, Magyarország soha nem fogja engedni, hogy akár egy másik uniós tagállam, akár egy brüsszeli intézmény blokkolja vagy lassítsa Szerbia integrációját. A gyors szerb csatlakozás mindenki érdeke – szögezte le. Az a cél, hogy Magyarország legnagyobb határon túli gazdaságfejlesztési programja sikeres legyen, a magyar kormány támogatásról szóló döntésével meghatározó és új korszak indult el a vajdasági magyarság életében – tette hozzá Szijjártó Péter.

Pásztor István, a VMSZ elnöke beszédében kiemelte: soha korábban nem történt meg a Vajdaságban, hogy egyszerre 3734 pályázóval írtak volna alá a támogatási szerződést. A győztes pályázatok összértéke több mint 5,7 milliárd forint – tette hozzá. Ezzel a pénzzel a térség fejlődéséhez is hozzájárulnak a pályázók, hiszen segítségével munkahelyeket teremtenek, és a megrendeléseken, vásárlásokon keresztül további vállalkozókat segítenek

– mondta. A vajdasági magyarság „kicsi, sokat szenvedett, de életerős közösség, amely ragaszkodik a szülőföldjéhez, és itt akar boldogulni” – szögezte le. A magyar kormány támogatásának köszönhetően a vajdasági magyarság meg tudta őrizni identitását és egzisztenciáját – tette hozzá Pásztor István. A VMSZ elnöke megköszönte a jelen levő Jadranka Joksimovicnak, a szerb kormány európai integrációs ügyekkel megbízott tárca nélküli miniszterének, hogy Szerbia nyitott a program megvalósítása iránt, és nem gördít semmilyen akadályt a pályázatok elé. Mint mondta: a vajdasági magyarság mellett a támogatások a szerb gazdaság fellendítéséhez is hozzájárulnak. Egy hónapon belül a nagyberuházásra vonatkozó támogatások is megjelennek, és ezek keretében 38,5 milliárd forintot osztanak szét a vállalkozások között, emellett pedig folytatódnak a földvásárlást és a falusi házak vásárlását támogató pályázatok is – fűzte hozzá Pásztor István. Jadranka Joksimovic felszólalásában a szerb kormány támogatásáról biztosította a résztvevőket, és kiemelte: minden Szerbiában élő állampolgár célja a fejlődés, a gazdasági növekedés, és nem számít, hogy ki milyen nemzetiségű. Aláhúzta, az utóbbi néhány évben jelentősen javultak a kétoldalú kapcsolatok Szerbia és Magyarország között, és ezt a viszonyt a továbbiakban tovább kell mélyíteni.

Szijjártó: határozott elvárásunk Ukrajnával szemben a magyar kisebbség jogainak szavatolása

Magyarország számos konkrét segítséget nyújtott Ukrajnának, cserében viszont elvárja, hogy ne sérüljenek az ott élő magyar nemzeti kisebbség jogai – hangsúlyozta Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter kedden Kijevben, miután Miroslav Lajcák szlovák és Lubomír Zaorálek cseh külügyminiszterrel közösen megbeszélést folytattak ukrán kollégájukkal, Pavlo Klimkinnel. Közös sajtótájékoztatójukon Szijjártó Péter elmondta: Magyarország sok-sok milliárd forintot költött arra, hogy Ukrajna és azon belül is Kárpátalja gazdasági fejlődését segítse. „Ugyanakkor komoly elvárásunk Ukrajnával szemben, hogy fejezzék be a (kárpátaljai) magyar intézmények vegzálását, és mindazokat a kezdeményezéseket, amelyekkel a magyar kisebbség jogait korlátoznák” – szögezte le. Emlékeztetett arra, hogy számos bírálóat érte a közép-európai országokat, mert állítólag nem működnek kellőképpen együtt Ukrajnával. „Ehhez képest a tények azt mutatják, hogy éppen a közép-európai országok azok, amelyek nemcsak hangos szavakban, hanem valódi tettekkel is támogatják Ukrajnát” – szögezte le. Rámutatott, hogy nem a közép-európai országok, hanem Hollandia miatt nem lépett még mindig életbe az Európai Unió és Ukrajna között a szabadkereskedelmi megállapodás, és nem a közép-európai országok felelősek azért sem, hogy több mint egy éven keresztül nem lépett életbe az ukrán állampolgároknak biztosítandó vízumentesség. Az elmúlt időszakban nyújtott magyar támogatások közül kiemelte, hogy Magyarország az elsők között kezdett gázt szállítani

Ukrajnának, 50 millió dolláros segélyhitelkeretet ajánlott fel kárpátaljai infrastrukturális fejlesztésekre, több mint ötmilliárd forintnyi humanitárius segítséget küldött Kárpátaljára, valamint megnyitott egy hétmilliárd forintos pályázati keretet a kárpátaljai kis- és közepes vállalkozások beruházásainak támogatásához. „Határozott elvárásunk ugyanakkor az, hogy ne szavazza meg az ukrán parlament azt az oktatási törvénytervezetet, amelynek nyomán csorbulna a magyar kisebbség joga az anyanyelvi oktatáshoz. Azt várjuk, hogy a magyar nyelvhasználatot korlátozó nyelvtörvényt ne fogadja el semmilyen ukrán testület, valamint hogy a kettős állampolgárság megtiltásáról szóló törvény se hozza nehéz helyzetbe a magyarokat” – hangsúlyozta. Hozzátette: Magyarország elvárja, hogy legalább egy kétoldalú megállapodásban ez utóbbi kérdést a két ország rendezze egymás között. Kijelentette, hogy Európában teljesen normális jelenség a kettős állampolgárság, ezért elfogadhatatlannak tartja, hogy ezért a kárpátaljai magyarokat megbüntessék Ukrajnában. Szijjártó Péter figyelmeztetett arra, hogy amennyiben Ukrajnával a kétoldalú konzultációk nem vezetnek eredményre a kisebbségi jogok tekintetében, Budapest európai fórumok elé viszi a kérdést. Reményét fejezte ki, hogy ez elkerülhető lesz. Pavlo Klimkin válaszában hangsúlyozta, hogy a tervezett intézkedések nem az Ukrajnában élő magyar kisebbség ellen irányulnak. Megjegyezte ugyanakkor, hogy Kijev számára a kettős állampolgárság egy rendkívül kényes kérdés az Ukrajnát sújtó orosz agresszió miatt. „Nem kívánjuk Pandora szelencéjét megnyitni, viszont büntetésről sincs szó” – jegyezte meg.

